

Zprávy

ZPRÁVA O AKADEMICKÉ DEBATĚ KE COUNTRY NOTE - HODNOCENÍ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

V závěru roku 2006 se uskutečnil první diseminační seminář ke zprávě hodnotitelů OECD Country Note, která vznikla jako zpětná vazba na národní podkladovou zprávu k terciárnímu vzdělávání, zpracovanou širokým týmem odborníků v oblasti terciárního vzdělávání v České republice. Ke vzniku Country Note dále přispěla osobní jednání pěti hodnotitelů OECD s představiteli institucí terciárního vzdělávání v Praze, Brně a Českých Budějovicích a s dalšími zainteresovanými partnery. Byli to zástupci několika ministerstev – financí, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, průmyslu a obchodu, představitelé akreditačních komisí pro vysoké školy a vyšší odborné školy, Asociace soukromých vysokých škol, Sdružení škol vyššího studia, Asociace vyšších odborných škol, České konference rektorů, Rady vysokých škol, studentských organizací a Akademie věd, a dále zástupci školských výborů parlamentu a senátu, trhu práce – Svazu průmyslu, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Hospodářské komory, odborových svazů (Českomoravská konfederace odborových svazů, Asociace samostatných odborů) ad.

Doporučení uvedená v Country Note prezentovali na národní konferenci konané 29. 11. 2006 v Praze *Jon File* (vedoucí týmu hodnotitelů) a *Thomas Weko* (analytik OECD).

Diseminační seminář věnovaný především doporučením OECD a jejich souvislostem s boloňským procesem se konal v rámci aktivit Bologna Promoters dne 13. 12. 2006 na České zemědělské univerzitě (ČZU) v Praze Suchbátka. Semináře se zúčastnilo více než 100 zástupců veřejných a soukromých vysokých škol, představitelů vyšších odborných škol, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České konference rek-

torů, Centra pro studium vysokého školství, Sdružení škol vyššího studia, Asociace vyšších odborných škol, Národní agentury SOCRATES, Ústavu pro informace ve vzdělávání ad.

Seminář zahájil *Pavel Kovář*, prorektor hostitelské ČZU v Praze. Hovořil o strategii v mezinárodní spolupráci, o významu boloňského procesu a o důležité roli Bologna Promoters. V dalším pak podrobněji prezentoval mezinárodní aktivity ČZU, zmínil se o nabídce studijních programů v cizích jazycích, o společných programech (double-degree), o nejdůležitějších partnerských univerzitách (Vídeň, Madrid, Zvolen), o členství ČZU v Evropské lize pro vědy o životě (Euroleague for life sciences, ELLS) a dalších úkolech, které tato vysoká škola v projektu Bologna Promoters plní.

Věra Štastná z odboru vysokých škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zhodnotila Projekt Bologna Promoters, zaměřený na praktickou implementaci reformy v rámci boloňského procesu v období 2005–2006. Jednalo se např. o semináře na národní úrovni věnované mobilitě včetně spolupráce s mimo-evropskými zeměmi, hodnocení kvality vysokých škol nebo financování vysokých škol, o vývoji a výzkumu na vysokých školách a spolupráci s odběratelskou sférou. Na závěr uvedla výhledy na pokračování projektu v rámci nového integrovaného vzdělávacího programu pro celoživotní učení.

K tématu Country Note vystoupil náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy *Petr Matějů*, který ve svém příspěvku vyjádřil stanovisko ke všem navrhovaným opatřením. Závěrem shrnul, že je nutná reforma nejen terciárního vzdělávání, ale

také vzdělávání na středoškolské úrovni. Hlavní cíle reformy by se měly objevit v nové Bílé knize a posléze by měly být základem nového zákona o terciárním vzdělávání.

Druhá část semináře byla věnována diskusi k následujícím tematickým celkům, které reflektovaly doporučení expertů OECD: Struktura systému terciárního vzdělávání, programová a institucionální diverzifikace; Řízení systému terciárního vzdělávání, řízení institucí, „governance“, „leadership“, „management“; Financování vysokých škol. Moderování jednotlivých bloků se ujali odborníci v příslušných oblastech – *Ivan Fišera* (Graduate School of Business), *František Ježek* (Západočeská univerzita v Plzni) a *Radim Valenčík* (Vysoká škola finanční a správní). Jednotlivé bloky uváděla krátká vystoupení, která zdůraznila nejvýznamnější myšlenky obsažené v Country Note, naznačila možné cesty jejich implementace a otvírala problémy k diskusi.

V prvním tematickém celku bylo z pohledu vysokých škol (*Helena Šebková*, Centrum pro studium vysokého školství) i vyšších odborných škol (*Michal Karpíšek*, Sdružení škol vyššího studia a *Markéta Prazmová*, Asociace vyšších odborných škol) pojednáno především možné budoucí postavení vyšších odborných škol v diverzifikovaném systému terciárního vzdělávání. V diskusi se účastníci semináře kromě výše uvedené problematiky zabývali hodnocením kvality, požadavky na kvalifikaci akademických pracovníků, přístupem ke studiu, propustností mezi programy a institucemi terciárního vzdělávání, ale též uplatněním absolventů apod.

Řízení systému terciárního vzdělávání uvedli zajímavými příspěvky rektori dvou veřejných vysokých

škol – *Karel Rais* (Vysoké učení technické v Brně) a *Vlastimil Růžička* (Vysoká škola chemicko-technologická v Praze). Zabývali se demokratickými principy řízení vysokých škol, jejich efektivitou, potřebnou flexibilitou a profesionalizací a otevřeli řadu otázek souvisejících s pravomocemi, odpovědností i složením řídicích orgánů vysokých škol, vztahem mezi institucí a jejími součástmi, současnou právní úpravou i možnostmi její změny atd. Diskutovaly se i otázky spojené s řízením výzkumu, vývoje a inovací, které v úvodu této tematiky otevřel moderátor.

Financování vysokých škol uvedl zasvěceným a souborným příspěvkem *Daniel Munich* (Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK – CERGE), kterého doplnil praktickými poznatky a dopady používaného mechanismu rozdělování státních prostředků *Josef Beneš* (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor vysokých škol). Následující diskuse se zaměřila především na možné zavedení školného na vysokých školách a na modely, které by mohly být v našem prostředí využity, ale také na systém sociálního zabezpečení studentů, opět na rovný přístup ke vzdělávání, na možnosti diverzifikace finančních zdrojů v současných podmínkách a na řadu dalších důležitých problémů z této oblasti.

Ze všech příspěvků i z diskuse vyplývala jasná podpora doporučením, která examinační OECD pro další rozvoj terciárního vzdělávání zformulovali a ochota tato doporučení realizovat. *Petr Matějů* v závěru semináře potvrdil závažnost doporučení OECD pro další rozvoj českého terciárního sektoru vzdělávání a zopakoval zásadní úkoly, které je potřeba zvládnout v průběhu budoucích dvou let – zpracovat Bílou knihu a následně připravit zákon o terciárním vzdělávání.

(*Marcela Šmídová*)

